

TIBBIY TA'LIMNI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARНИНIG O'RNI.

Ilmiy rahbar - **Norova Mavjuda Baxodurovna**
BDTU Terapevtik stomatologiya kafedrasи dotsenti,
tibbiyat fanlari bo'yicha falsafa fanlari doktori (PhD)

Baxodurov Botirxon Nodir o'g'li.
Buxoro innovatsion tibbiyat instituti Stomatologiya
fakulteti 1-bosqich talabasi.

Annotatsiya: Ushbu maqolada biz tibbiy ta'lismi rivojlantirishda innovatsion texnologiyalarning muhim rolini o'rganamiz, virtual haqiqat simulyatsiyalari, onlayn o'quv platformalari, sun'iy intellekt va boshqa ilg'or texnologiyalar tibbiyat talabalarining o'rganish va ko'nikmalarga ega bo'lish usullarini qanday shakllantirayotganini muhokama qilamiz. Ushbu yutuqlar nafaqat o'rganish tajribasini oshiribgina qolmay, balki talabalarni sog'liqni saqlash sohasida duch keladigan murakkab muammolarga tayyorlaydi.

Kalit so'zlar: tibbiy ta'lim, innovatsion texnologiyalar, tibbiyat, sog'liqni saqlash, tibbiy bilim, texnologiyalar, integratsiya.

Ta'kidlash joizki, har qanday soha rivoji shu yo'nalishda tayyorlanayotgan kadrlar salohiyatiga bog'liq. Xususan, tibbiyat ham. Garchi eng zamonaviy texnikalar, so'nggi texnologiyalar sohaga kiritilsa-da, binolar rekonstruksiya qilinib, mukammal boshqaruv tizimi shakllantirilsa-da, kadrlar masalasida oqsash bo'lsa, soha rivojida kutilgan natija bo'lmaydi. Shu bois davlatimiz rahbari boshchiligidagi sog'liqni saqlash sohasi vakillari bilan bo'lgan to'rt uchrashuvda ham tibbiyat xodimlarini tayyorlash masalasiga alohida to'xtalib o'tilgani beziz emas. Innovatsion texnologiyalar tibbiy ta'lismi tubdan o'zgartirishda, bo'lajak tibbiyat mutaxassislarini tayyorlashning yangi va samarali usullarini taklif qilishda tobora muhim rol o'ynamoqda. Tibbiy ta'limda ilg'or texnologik vositalar va platformalarning integratsiyasi an'anaviy o'qitish usullarini o'zgartirib, ta'lismi yanada jozibador, interaktiv va qulayroq qildi.

Innovatsion texnologiyalar tibbiy ta'limni rivojlantirish va rivojlantirishda tobora muhim rol o'yynamoqda, tibbiyat talabalari o'rganish, o'qituvchilar dars berish va sog'liqni saqlash sohasi mutaxassislarining eng yangi tibbiy bilim va amaliyotlardan xabardor bo'lish usullarini inqilob qilmoqda. Tibbiy ta'limga texnologiya integratsiyasi ta'lim natijalarini yaxshilash, ta'lim tajribasini yaxshilash va pirovardida bo'lajak tibbiyat mutaxassislarini o'z kareralarida duch keladigan murakkab muammolarga yaxshiroq tayyorlash imkoniyatiga ega. Innovatsion texnologiyalar tibbiy ta'limni o'zgartirishning asosiy usullaridan biri bu simulyatsiyaga asoslangan treningdan foydalanishdir. Virtual reality (VR)¹, augmented reality (AR)² va yuqori aniqlikdagi manekentlar kabi simulyatsiya texnologiyalari tibbiyat talabalariga real va xavfsiz muhitda klinik ko'nikmalarini mashq qilish va takomillashtirish imkonini beradi. Amaliy simulyatsiya mashqlarida qatnashish orqali talabalar o'zlarining diagnostik fikrashlari, protsessual ko'nikmalarini va qaror qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirishlari mumkin, shu bilan birga o'qituvchilar va tengdoshlaridan real vaqt rejimida fikr-mulohazalarni olishadi. Simulyatsiyaga asoslangan treningdan tashqari, onlayn o'quv platformalari va virtual sinflar tibbiyat talabalariga istalgan vaqtda va istalgan joyda ta'lim resurslari va ma'ruzalarga kirish imkonini beradi. Ushbu platformalar moslashuvchanlik va qulaylikni ta'minlaydi, talabalarga o'z tezligida o'rganish va kerak bo'lganda materiallarni ko'rib chiqish imkonini beradi. Bundan tashqari, videokonferensaloqa, vebinarlar va interfaol ish joylari kabi vositalar talabalar va professor o'qituvchilar o'rtasida hamkorlikni osonlashtiradi, o'quv muhitida hamjamiyat va ishtirok tuyg'usini kuchaytiradi. Bundan tashqari, innovatsion texnologiyalar tibbiy bilimlarni yetkazish va tarqatish usullarini ham o'zgartirmoqda. Mobil ilovalar, raqamli darsliklar va onlayn manbalar talabalarga zamонавиј тibbiy ma'lumotlar, tadqiqot natijalari va klinik ko'rsatmalarga oson kirish

Virtual reality (VR)¹-virtual haqiqat.

Augmented reality (AR)²-kengaytirilgan haqiqat.

imkonini beradi. Ushbu manbalar nafaqat mustaqil o'rganishni qo'llab-quvvatlaydi, balki sog'lijni saqlash sohasi mutaxassislari o'rtasida umrbod ta'lim olishni rag'batlantiradi va ularga o'z sohalaridagi so'nggi yutuqlardan xabardor bo'lism imkoniyatini beradi. Tibbiy ta'limda innovatsion texnologiyalarning yana bir muhim roli ularning geografik to'siqlarni yengib o'tish va global hamkorlikni osonlashtirish qobiliyatidir. Telemeditsina va telekonferensaloqa texnologiyalari dunyoning turli burchaklaridan kelgan talabalar va o'qituvchilarga aloqa o'rnatish, fikr almashish va tadqiqot loyihalari va ta'lim tashabbuslarida hamkorlik qilish imkonini beradi. Ushbu millatlararo bilim va tajriba almashinuvi o'rganish tajribasini boyitadi va yanada xilma-xil va inklyuziv tibbiy ta'lim hamjamiyatini rag'batlantiradi.

Xulosa:

Umuman olganda, tibbiy ta'limda innovatsion texnologiyalarning integratsiyasi tibbiyot talabalarining o'qishi, o'qituvchilari dars berishlari va sog'lijni saqlash sohasi mutaxassislarining xabardor bo'lism usullarini inqilob qilmoqda. Texnologyaning kuchidan foydalangan holda, tibbiy ta'lim yanada qulayroq, jozibador va samarali bo'lishi mumkin, natijada kelajakdagi sog'lijni saqlash mutaxassislarini doimiy rivojlanayotgan sog'lijni saqlash landshaftida yuqori sifatli, bemorga yo'naltirilgan yordam ko'rsatishga tayyorlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

- 1.Raximov B. S. Tibbiyotda axborot tizimlarini klasifikasiyalash // Texnika. Texnologii. Injeneriya. — 2017. — № 2.1 (4.1).
- 2.Godin V. V. Upravlenie informacionnymi resursami / V. V. Godin. – M. : INFRA. – M, 2005.
- 3.Radchenko A. I. Texnologii informastionnogo obЩestva / . I. Radchenko. – Rostov-na-Donu : AOOT “Rostizdat”, 2007.
4. П.А. Леус. «Заболевания зубов и полости рта» – Минск: «Вишэйная школа», 1998 г.
5. Е.Б. Баровский. «Терапевтическая стоматология» – Москва: «Медицина», 2002 г.